

ת"פ 44430/10/10 - מדינת ישראל נגד אופטיקה ש. גבעתי בע"מ, שמואל גבעתי

בית משפט השלום בנצרת
ת"פ 44430-10-10 מדינת ישראל ואח' נ' אופטיקה ש. גבעתי
בע"מ ואח'
בפני כב' השופט אדריס נעמן
המאשימה
מדינת ישראל
נגד
הנאשמים
1. אופטיקה ש. גבעתי בע"מ
2. שמואל גבעתי

30 ינואר 2014

נוכחים: מטעם המאשימה: עו"ד גילאור ועו"ד אמנו

מטעם הנאשמים: נאשם 2 בעצמו וע"י ב"כ עו"ד שלומי עובדיה מהסניגוריה הציבורית

גזר דין

רקע

1. כנגד הנאשמים - חברה פרטית שעיסוקה בהפעלת חנות אופטיקה (להלן: "הנאשמת") ומנהלה הפעיל (להלן: "הנאשם") - הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות לפי פקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961.

2. בהתאם לאמור בכתב האישום הורשעו הנאשמים על פי הודאתם בביצוע 6 עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה ממשכורות עובדים, בסך כולל של 930 ₪. עוד הורשעו בגין אי הגשה במועד של 2 דו"חות אודות הכנסות החברה לשנות המס 2005-2006, והנאשם הורשע בנוסף בשל אי הגשת 3 דו"חות אודות הכנסותיו האישיות באותן השנים.

טיעוני הצדדים

3. ב"כ המאשימה הדגישה בטיעוניה את החומרה הנודעת לעבירות שבנדון, כאשר אי העברת מס שנוכה כמוה כגניבה מהקופה הציבורית. עוד ציינה כי היות שגביית המס מושתתת על דיווח אמין ושוטף, הרי שללא דיווח כנ"ל נמנעת מפקיד השומה היכולת לשום את מס הנישום כנדרש. אלה כאלה מוליכים לפגיעה לא רק בקופה הציבורית, אלא בסדר

החברתי והציבורי בכלל. להשלמת התמונה הוסיפה כי לנאשם הרשעה קודמת בעבירות מס (אשר ניתנה בהעדרו); כי מחזורי החברה בשנים הרלוונטיות עמדו על כ-250,000 ₪ לשנה ואילו המחזורים האישיים על כ-300,000 ₪; וכי המחדלים הוסרו במלואם. נוכח האמור ובשל העובדה כי לא קיים תנאי בר הפעלה (משום מתן גזר הדין בהעדר הנאשם), ציינה כי ניתן להסתפק בענישה מותנית וקנס הולם. בהתאם טענה כי מתחם הענישה הראוי נע בין 2-8 חודשי מאסר על תנאי וקנס, וכי יש לקבוע את העונש ברף העליון של המתחם. בסיום ביקשה להטיל על הנאשמת, שאינה פעילה עוד, קנס בהתאם לשיקול דעתו של בית המשפט.

4. בפתח טיעונו לעונש ביקש הסנגור להדגיש כי העבירות בוצעו כתוצאת הסתבכות כלכלית וקריסה של החברה ולא מתוך כוונות פליליות גרידא. ראיה לאמור ניתן למצוא בלקיחת האחריות והבעת החרטה מצד הנאשם, שבאה לידי ביטוי בהסרה מלאה של המחדלים, למרות שזו דרשה מאמצים מיוחדים נוכח השיהוי הניכר בהגשת כתב האישום. עוד הדגיש כי בסופו של יום נגרם לקופת המדינה נזק כולל של 930 ₪, לאחר שכל הדו"חות הוגשו לבסוף בהחזרי מס.

בצד האמור ביקש להביא בחשבון את הודאתו של הנאשם, נסיבותיו האישיות ובכלל זה מצבו הבריאותי (סכרת וגידול סרטני), ומצבו הכלכלי הקשה כתוצאת קריסת הנאשמת ופרנסתו כיום כשכיר במשכורת מינימום. אשר להרשעה הקודמת הדגיש כי זו לא הייתה ידועה לנאשם, ולכן גם לא התייצב לשמיעת הכרעת דינו וגזר הדין. בסיוע ביקש להקל בעונשו של הנאשם.

5. הנאשם, בדבריו האחרונים לענין העונש, הדגיש כי הוא מצטער ומביע חרטה על האמור בכתב האישום, וכי הסיר את כל המחדלים על אף הקושי בשחזור החומר שנדרש לשם כך. עוד ציין כי לא היה מודע לקיומו של תיק קודם, וביקש להתחשב בו ובנסיבותיו.

דין

6. כמצוות סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), בבואנו לקבוע את מתחם הענישה ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

§ חומרת העבירות והפגיעה בערך המוגן

7. בתי המשפט שנו וחזרו על ההלכה שנקבעה בעניינן של עבירות מס, לפיה מדובר בעבירות כלכליות

הפוגעות בכלל הציבור והעלולות לגרום לתוצאות קשות למשק, לכלכלה ולחברה. בתוך כך נפגעים גם ערך השוויון והנשיאה בנטל (ראו רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל, תק-על 2004(2), 209).

8. עבירות המס המיוחסות לנאשמים - ובמיוחד העבירה של אי העברת ניכויים - הינן עבירות חמורות, שכן בהתאם לפקודת מס הכנסה והתקנות המותקנות מכוחה, על הנישום לנכות את המס המגיע משכר עבודה ומקבלני משנה והוא שאמון על העברתו לפקיד השומה. מאליו יובן כי אי העברה כנ"ל פוגעת בקופת המדינה ובציבור כולו, וכמוה כגניבה מהקופה הציבורית (ראו ע"פ (מחוזי-ירושלים) 2332/08 מלמד נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 3/7/08, פורסם ב"נבו", להלן: "עניין מלמד"). בנוסף, הדו"חות השנתיים שעל נישומים להגיש לרשות המסים יוצרים את הבסיס לקיומה של מערכת המס ולפעולתה התקינה (רע"פ 9/09 מזרחי נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 25/11/08),

כאשר אי הגשת דו"ח במועד מונעת מרשויות המס לברר את מס האמת המגיע ולטפל בהליך מסודר בקביעתו של המס וגבייתו (ע"פ (מחוזי-חיפה) 23087-07-11 לזרוביץ' נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6/10/11, פורסם ב"נבו", להלן: "עניין לזרוביץ'").

אין חולק איפוא, כי מעשי הנאשמים פגעו ביסודות הדרושים לקיומה של מערכת מסים תקינה ושוויונית.

§ נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

9. בענייננו נודעת חומרה לריבוי העבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה - 6 במספר - ולעובדה כי עליהן התווספו עוד 5 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד, מהן של הכנסות החברה ומהן של הכנסותיו האישיות של הנאשם.

עוד יש להביא בחשבון את העובדה כי הנאשם היה מנהל יחיד בחברה, כך שאין מחלוקת שביצע את העבירות בעצמו ועל דעתו; את היקף הפגיעה

המצומצם עד מאוד (930 ₪); ואת העובדה כי ככל הנראה ביצע הנאשם את העבירות בשל הסתבכות כלכלית והעדר יכולת ולא משום כוונות זדון.

§ מתחם הענישה

10. כפועל יוצא מחומרת העבירות, התפשטותן, היקפן, והשפעתן הרעה על הציבור כולו, נקבע גם הצורך בענישה מרתיעה ובהעדפת עקרון ההרתעה על פני מתן משקל לנסיבותיו האישיות של העבריין, "... למען ידע העבריין שאין החוטא יוצא נשכר" (ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, ההדגשה אינה במקור) וראו גם הדברים שנאמרו ברע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 6/7/09, פורסם ב"נבו":

"בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה".

11. עוד נקבע כי בעבירות כגון אלו המיוחסות לנאשמים "מחייבות ברגיל הטלת עונש מאסר בפועל" (עניין מלמד הנזכר) וכי:

"בית משפט זה אף קבע, כי העונש ההולם עבירות פסיקאליות הוא עונש מאסר אשר ירוצה מאחורי סורג ובריח, וכי אין להסתפק בעבודות שירות (רע"פ 3873/07 בושנאק נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 17/10/07, פורסם ב"נבו").

12. נוכח המתואר ולאחר סקירה של הענישה הנוהגת בעבירות דומות, מצאתי לקבוע כי מתחם הענישה הראוי מצוי בטווח שבין מספר חודשי מאסר על תנאי ובין 10 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה מותנית וקנס הנע בין 5,000 - 25,000 ₪. ראו והשוו:

ת"פ (שלום-חיפה) 1224/04 מדינת ישראל נ' אחים מסעאדה חב' לבניין ופיתוח בע"מ, ניתן ביום 20/9/05, פורסם ב"נבו" (12 עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה ו-4 עבירות של אי הגשת דו"חות במועד - עבר פלילי נקי והסרה מלאה של המחדלים, 5 חודשי מאסר מותנה ו-25,000 ₪ קנס לנאשם, קנס בסך 1,000 ₪ לנאשמת);

ת"פ (שלום-נתניה) 1779/04 מדינת ישראל נ' לנה צנרת (1996) בע"מ, ניתן ביום 22/3/07, פורסם ב"נבו" (10 עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, 4 עבירות של אי הגשת דו"ח לגבי חברה ו-2 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד לנאשם, מחדלים הוסרו, מצב כלכלי קשה - הופעל מאסר מותנה בן 4 חודשים מתיק קודם, הוטלו 10 חודשי תנאי וקנס של 15,000 ₪ על הנאשם וקנס של 2,000 ₪ על החברה);

עמוד 5

ת"פ (שלום-נצרת) 1210/03 **מדינת ישראל נ' שלוש סעיד ובניו הצפון בע"מ**, ניתן ביום 21/2/05, פורסם ב"נבו" (15) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה ועבירות נוספות של אי הגשת דו"ח במועד לחברה ולמנהליה, נעשו מאמצים להסרת המחדלים - 3 חודשי עבודות שירות, 6 חודשי תנאי, קנס והתחייבות בסך 15,000 ₪. על החברות קנסות של 20 ו-30 אלף ₪);

ת"פ (שלום-חיפה) 3598/04 **מדינת ישראל נ' רעות סדנאות תקשורת חווייתית בע"מ**, ניתן ביום 19/3/06, פורסם ב"נבו" (11) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, עבירה של אי הגשת דו"ח במועד, לא לקחו אחריות, הסרה חלקית של המחדלים, עבר נקי - 3 חודשי מאסר בפועל, 6 חודשי תנאי, קנס בסך 18,000 ₪ וחתימה על התחייבות לנאשם, קנס בסך 1,000 ₪ לנאשמת שאינה פעילה עוד);

ע"פ (מחוזי-חיפה) 23087-07-11 **לזרוביץ' נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 6/10/11, פורסם ב"נבו" (5) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, 3 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד, הרשעות קודמות בעבירות דומות, הסרה חלקית של המחדלים - 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 חודשי תנאי וקנס בסך 20,000 ₪), שם הובהר כי: "**חסד עשה בית-משפט קמא משנמנע מלהטיל על המערער עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח והסתפק במאסר של שלושה חודשים שאותם יוכל המערער לרצות בעבודת שירות**". (ההדגשה אינה במקור);

רע"פ 5557/09 **שוסטרמן נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 6/7/09, פורסם ב"נבו" (4) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, עבירה של אי הגשת דו"ח שנתי לגבי חברה ועבירה של אי הגשת דו"ח במועד על הכנסותיו האישיות - 6 חודשי מאסר על דרך עבודות שירות, 10 חודשי תנאי, וקנס בסך 20,000 ₪);

ת"פ (שלום-תל אביב) 3897/99 **מדינת ישראל נ' ג.ג.ק. ייזום והשקעות בע"מ**, ניתן ביום 20/4/04, פורסם ב"נבו" (5) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה, מחדלים לא הוסרו, נאשם ללא עבר פלילי - 8 חודשי מאסר בפועל, 10 חודשי תנאי וקנס בסך 7,500 ₪);

רע"פ 1552/11 **לוי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 27/2/11, פורסם ב"נבו" (6) עבירות של אי העברה במועד של מס שנוכה בסך של כ-150,000 ₪ ועבירה אחת של אי הגשת דו"ח במועד - לאחר **קיצור העונש** בבית המשפט המחוזי בשל הסרת המחדלים בין מתן גזר הדין המקורי ובין הערעור - 8 חודשי מאסר בפועל, 24 חודשי מאסר מותנה וקנס בסך 80,000 ₪).

13. בהתאם להוראות סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, יקבע עונשם של הנאשמים בתוך מתחם ענישה זה, בהתאם למכלול הנסיבות שנפרשו בפני.

§ **נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - נסיבות אישיות**

14. קודם לכל יש להביא בחשבון את הסרת המחדלים במלואם, באשר הסרתם מהווה שיקול מרכזי להקלה בעונש (בהתאם לסעיף 40יא'(5) לחוק העונשין, שעניינו בנסיבה הנוגעת ל"מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה"). בהסרת המחדלים יש גם משום הבעת חרטה ולקיימת אחריות (ע"פ 2407/05 **מן נ' מדינת ישראל**, תק-על 2005(3), 245 וגם **עניין שוסטרמן** הנזכר).

15. בנוסף יש לשקול לזכות הנאשמים את הודאתם בכתב האישום, אשר חסכה ניהול הוכחות ואת זמנם של העדים. עוד יש להביא בחשבון כי מאז הגשת כתב האישום ועד היום לא נפתחו כנגדם תיקים נוספים, כך שמזה למעלה משבע שנים לא היו מעורבים בעבירות מיסוי.

לבסוף יש להביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שפורטו על ידי סנגורו.

16. מנגד יש לזקוף לחובת הנאשמים את עובדת קיומה של הרשעה קודמת בתיק שעניינו בעבירות זהות (יש לזכור, עם זאת, כי הכרעת הדין וגזר הדין ניתנו בהעדר).

עוד לחובת הנאשם עומדות שתי הרשעות נוספות בעבירות של תכנון ובניה (שבוצעו בשנים 1998 ו-2001).

סיכום והכרעה

17. הנה כי כן ובשקלול נסיבות התיק שבנדון - לרבות חומרת העבירות, הנסיבות הקשורות בביצוען, הסרת המחדלים ונסיבותיו האישיות של הנאשם - לא מצאתי כל שיקול המצדיק חריגה ממתחם העונש שנקבע על ידי יחד עם זאת ולפנים משורת הדין, ובעיקר בהתחשב בעמדתה של המאשימה, שוכנעתי כי אין למצות את הדין עד תומו, וכי המקרה נכנס לגדר הרף התחתון של מתחם הענישה הנזכר. בהתאם אני סבור כי מאסר מותנה בצירוף קנסות הולמים, יאזנו נכונה בין מכלול השיקולים אשר פורטו לעיל.

18. לפיכך אני מטיל על הנאשמים את העונשים הבאים:

על הנאשמת 1 - קנס בסך ₪ 10,000 אשר ישולם בתוך 30 יום מהיום.

על הנאשם 2 -

א. 6 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים החל מהיום והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור בתוך התקופה הנזכרת כל אחת מן העבירות נשוא הרשעתו בפני ויורשע בגינה בין בתקופת התנאי ובין לאחריה.

ב. קנס בסך ₪ 8,000 או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1/4/14.

אי תשלום אחד במועדו יביא לפירעון מלוא יתרת הקנס באופן מיידי.

ג. חתימה על התחייבות כספית בסך ₪ 10,000 לפיה ימנע הנאשם מביצוע העבירות נשוא

הרשעתו בפני, למשך שלוש שנים החל מהיום. היה והנאשם לא יחתום על התחייבות זו בתוך 10 ימים, ייאסר לפרק זמן של 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתנה והודעה היום כ"ט שבט
תשע"ד, 30/01/2014 במעמד
הנוכחים.
אדריס נעמן, שופט

הוקלד על ידי ניצן כגן